

Tema

Ekonomi - Att få pengar att räcka

If you reject the food,
ignore the customs,
fear the religion and avoid the people,
you might better stay at home.

James A. Michener

Ibland får man frågan hur man klarar av att segla i flera år utan att jobba och utan arbetsgivarens bidrag. Det är en fråga som inte har ett självklart svar. Alla är vi olika, inte bara som människor men vi har också olika ekonomiska förutsättningar. Vi på Bengt har lärt oss att anpassa oss till de ekonomiska förutsättningarna vi har och att inte titta på andra eller försöka tillhöra en viss grupp.

Eftersom det är viktigast att hålla båten i bra skick kostar den också mest, men att underhålla 'Bengt' sparar pengar i längden. Hamnavgifter är annars den största utgiftsposten vi har, även om vi ankrar så mycket som möjligt och undviker marinor. Att ankra ger frihet men det behövs bra ankare och mycket kätting. Att ligga i en marina ger en känsla av att bo på en camping med grannen som ser allt du gör. Det är inte

därför vi seglar. Bengt är utrustad för att klara sig länge utan landström. Reservdelar kostar en del så det gäller att köpa på sig innan man lämnar hemlandet (framförallt saker som elkablar, strömbrytare, skruvar, zinkanoder, filter till motorn och andra enklare grejer som oftast är dyra på andra ställen). I vissa länder är det däremot billigt så då fyller man på förråden. Det går nämligen sönder mer än man tror. Så länge man är i Europa är det ganska billigt att skicka efter saker från Tyskland (SVB har det mesta). Glöm paket från Sverige och England, det är alldeles för dyrt även om prylarna är lite billigare där. Eftersom vi har en stålbåt kostar färg en del och självklart kostar upptagning av båten mycket. För att undvika dyra upptagningar i till exempel Västindien gäller det att hålla skrovet rent så vi lägger ner mycket arbete på att ha en bra botten och på att förebygga elektrolys genom att ha massor med zinkanoder (totalt 12 kilo). Ren lanolin är bra att ha på till exempel propellern istället för färg men det är också bra för att förhindra korrosion mellan aluminium och rostfritt och för att förebygga rost.

För att segla behöver man segel, de är dyra så man skall vårda dem noga. Storen rullas helt in i masten och båda våra försegel har kapell, som vi alltid använder, och som skyddar mot sol och sand. Våra segel har inget UV-skydd, det är dyrt och gör ingen nytta när vi seglar.

Att köra för motor är dyrt, den är högljudd och genererar mycket värme så det gäller att ha stora lättvindssegel som lätt går att

hantera (på rulle/strumpa) av en person så båten kan behålla farten. Diesel är alltid billigare på den vanliga macken i stan och där är den dessutom renare. Vi tankar helst inte på sjömacken därför har vi till exempel tio stycken 20-liters dunkar och cyklar. Motorn är också dyr i underhåll och dyr när det går sönder saker på den. Det gäller att hålla dieseln ren så att den känsliga insprutarpumpen inte går sönder. Vi har för minst fyra år framåt filter, impeller- och oljebyte med oss.

För uppvärmning använder vi en Reflex dieselkamin. Den förbrukar som mest 5 liter per dag. Den lilla vedkaminen vi skaffade håller oss varmt på drivved som kostar oss en promenad.

El kommer från solpaneler och vindgenerator som nuförtiden är billiga att införskaffa och som ger mängder med gratis ampere i många år. Man slipper köra motorn eller generatorn. Vi har en liten bensingenerator som vi kan använda för att generera 220 volt om så är nödvändigt. Den förbrukar en liter per timme och används mycket sällan. Ett fungerande vindroder som styr båten är en bra investering. Autopiloter går sönder, förbrukar ström, och är dyra att ersätta eller laga (vi vet ...). Vi valde ett vindroder med ett eget roderblad som också går att använda som nödroder ifall vi får problem med båtens roder eller om hydraulstyrningen går sönder (ni vet: Sod's law). De flesta av våra el-prylar valdes med tanke på att användas på 12 volt. För de saker som behöver 220 volt har vi en 150 watt inverter som fungerar utmärkt för att ladda hår-

trimmer, rakapparat, kamerabatterier och så vidare. Vi brukar klara vår elförbrukning på den laddningen vi får från solpanelerna (400 W) och vindgenerator (max 400 W) men när watermakern (förbrukning 8 ampere) är på länge behöver vi starta motorn och köra den i en timme eller två. Tomgångskörning är inte bra för en diesel så vi låter helst bli.

Mat och dryck är oftast billigare än i Sverige, till exempel i Spanien eller Portugal. Holland och Tyskland har ett enormt utbud av matvaror till mycket bra priser, även ekologiska. Man lär sig att ständigt leta upp saker som är billiga och köpa på sig mycket samt att anpassa det man äter till maten som finns i landet man är i (man reser ju för att upptäcka, bland annat mat). Det kan kännas lite konstigt att gå till kassan med en kundvagn innehållande 60 handplockade burkar krosstomat, för att det är extrapris på dem, men man vänjer sig. Kassörskorna utomlands är oftast mindre stressade än i Sverige och även när man har mycket i kundvagnen förblir tonen trevlig. Det som oftast skapar en fin stämning är att kunna tala ett par utvalda meningar på det lokala språket, på så sätt visar vi respekt för landet vi besöker och får ett stort leende tillbaka. De i kön bakom är inte heller av den stressiga typen som ska 'först' eller har bråttom. Utomlands pratar oftast folk med varandra i affären.

Vi håller förråden fulla och är noga med att kasta alla pappers- och kartongförpackningar (kackerlackor). Ris, pasta, mjöl och dylikt köps i små förpackningar som sedan

förpackas i plastpåsar i fall man får baggar eller andra små djur. Man behöver då till exempel inte kasta hela 10 kilos säcken med ris. Priset är oftast detsamma. Vi bakar bröd vid behov eller gör 'Olle' pannkakor (se 'I huvudet på en ensamseglare' av Olle Landsell). Kött köper vi när det är billigt och lokalt för att sedan konservera det i tryckkokaren. När frukt är billigt köper vi och gör sylt och chutney. Eftersom klimatet söderut är gynnsamt för många grönsaker växer många sorter 'vilt'. Vi har plockat bland annat spenat, persilja, bladselleri och fänkål. Det mesta går att konservera så man slipper köpa dyra burkar i matbutiken som dessutom innehåller en del onyttiga tillsatser. Det gäller bara att samla på sig glasburkar och lock. Flaskvatten köpte vi bara på Terceira i Azorerna eftersom dricksvattnet i Praia da Vitoria innehåller tungmetaller. Vi dricker vattnet från watermakern eller det som kommer ur kranen på bryggan (vi kör det genom ett kolfilter innan det försvinner i tanken). Finns det en bismak kvar lägger vi en citronbit i. När det regnar fyller vårt hemmagjorda soltak/regnfångaren våra hinkar med fint och mjukt vatten till disk, tvätt och dusch. Vid kraftiga regnskurar fyller vi vattentanken.

Cyklar är bra att ha med sig. Inte bara för att göra utflykter med utan också när man ska handla och till exempel köpa diesel eller cykla till stället där de fyller gasflaskor. Man slipper betala en taxi.

Kläder sliter man inte ut, förutom shorts och T-shirt. Jag tror inte att vi har använt långbyxor och tröja mer än ett par gånger

sedan vi lämnade Sverige för nästan tre år sedan (Nordsjön är hemskt kallt). Seglarkläder behöver inte vara exklusiva märkesvaror, de ska fungera och vara slitstarka. Elisabeth gillar att sticka så vi har egentillverkade mössor, sockor och vantar. Solen är stark och 'äter' plast snabbt, vi har överdrag till bland annat livflotten och våra reservdunkar som vi har på däck. Eftersom vi har en heavy-duty Singer klarar vi också av att laga våra kapell och segel. Gästflaggor är dyra i båtaffären men roliga att sy själv. Skor har vi med 'hemifrån', även vinterstövlar och vandringskängor. Det som sliter är sandaler men dessa är inte dyra.

Hittills har 'Bengt' varit helförsäkrad hos Pantaenius. Fram till och med Kanarieöarna kostade det ungefär 750:- per månad och i Västindien 1500:- per månad. Nu, när vi ska söderut, bestämde vi oss för att bara ha ansvarsförsäkringen kvar (ett krav i många länder) som kostar 3.000:- per år. Bil hyr vi sällan och i så fall tillsammans med andra seglare, annars är det bussen som gäller. Vi går inte heller ut och äter på restaurang men det är kul att träffa andra seglare och bjuda dem på middag (eller bli bjuden). Sjukförsäkring har vi inte.

Elektronik är dyrt och åldras snabbt. OpenCPN på datorn är ett mycket bra navigationsprogram som kan mycket, utvecklas hela tiden och är gratis. Sjökort brukar man dela med andra seglare. Det går också att göra sina egna sjökort med hjälp av ett par gratisprogram såsom SAT2CHART som gör sjökort av Google-Earth bilder och SAS-Planet. Många länder, bland

annat USA, Nya Zeeland, Argentina och Brasilien, ger ut sjökort i digitalt format som man kan ladda ner utan kostnad och som går att använda i OpenCPN. Pilotböcker, lightlists och list of radiosignals går att ladda ner gratis från NOAA:s hemsida.

Guideböcker är dyra och åldras snabbt. Vi köpte ett par begagnade på Blocket innan vi seglade iväg. I umgänge med andra seglare går det alltid att låna böcker och ta kort för att förvandla de till en PDF på datorn. En ICOM SSB-transceiver skaffade vi på Azorerna eftersom en satellittelefon kostar för mycket i längden, både i abonnemang och minutkostnader. En SSB-transceiver är dyr i inköp men billig i drift (gratis). Som man säger: Pay now or pay later. Vi använder Sailmail för att få väderinformation och skicka och mottaga mejl. Internet kan man få gratis via Wifi i hamnar och dyl. men det gäller att ha en bra Wifi-förstärkare på båten. Den vanliga telefonen går att använda med till exempel Whatsapp/Skype för att ringa gratis när man har tillgång till snabb Wifi.

Så ... vad kostar det då, i siffror, för att göra det vi gör. Vi har en väldigt liten inkomst varje månad, som räcker till mycket men inte till allt, vi får ta av sparpengarna av och till. Räkna med minst 10.000 kronor i månaden om man är mycket varsam med pengar och inte ligger i marinor hela tiden (det kostar 6 - 10.000 kronor i månaden för en båt mellan 12 och 15 meter). Det blir lätt mer mycket mer.....

Till slut:

Man måste ha tillit till sig själv. Det gäller inte bara det där med seglingen (det kan bli otrevligt väder, ankaret draggar mitt i natten, o.s.v.) men framförallt tillit till att man kan laga allt med enkla medel och under ibland stressiga omständigheter. Det gäller att vara 'händig' och inte vara rädd för att skruva isär saker såsom watermakern som vanligtvis lämnas in hos experten. Var din egen 'expert'. Lär dig att vara nöjd med mindre och hålla plånboken stängd.

Konsumtion blir man inte lyckligare av, det förstör bara.

Låter det här omständligt? För mycket jobb? För krångligt? Glöm inte att du har TID ....

Om du inte har tid att göra det ordentligt, vad får dig att tro att du har tid att göra det två gånger?

*Wim och Elisabeth
S/Y Bengt*

Ny Medlem

Vi är Alf och Jessica Karlsson, 50-plusare, och är nya på det här med segling. Vi började vårt båtliv för 4 år sedan med en Snipa, en Master 740. Vi trivdes så bra med båtlivet så vi ville antingen köpa en lite större motorbåt eller varför inte en segelbåt! Sagt och gjort så har vi nu Taipan, en Jeanneau Sun Odyssey 40.3 och vi har satt ett datum för att ge oss ut på långsegling. 2020-05-20 ger vi oss iväg från Lundåkrahamnen i Landskrona på minst ett år. Trivs vi med det och det passar oss så fortsätter vi. Vi följer bland andra SV Hilma på Youtube och hittade JRSK via dem. Vi läste det nummer av Varvet som ni har tillgänglig för alla på hemsidan och tyckte det var en mycket givande tidning,

vi ser nu fram emot att läsa alla Varvet-nummer!

*Hälsningar
Jessica och Alf Karlsson*

